

Maltese Literature Group Inc. Grupp Letteratura Maltija Ink.

Incorporation No. A8686H

Kull korrispondenza għandha tintbagħat lis-Segretarju f'dan l-indirizz:
MLG, 477 Royal Parade, Parkville, Victoria 3052

FOLJU T'AHBARIJJIET Numru 201 :: FRAR 2013

Editor: Paul Vella
paul.vella44@gmail.com

IL-LAQGĦA TAL-MEMBRI LI TMISS

Il-laqgħa li tmiss, bħas-soltu, se tkun l-aħħar Ġimgħa tax-xahar, jiġifieri nhar il-Ġimgħa, **22 ta' Frar, 2013** fiċ-Ċentru Malti ta' Parkville, fis-7.30 pm. Il-membri kollha mistiedna li jgħibu xi xogħol biex jinqara f'din il-lejla. Jekk jogħġbokom ippruvaw li tkunu hemm fil-hin. Nixtiequ naraw aktar membri jattendu għal dawn il-laqgħat, għalhekk hajru lill-membri tal-familja u lil hbiebkom biex jiġu u jsiru membri.

MIŻATA TA' SHUBIJA

Il-miżata ta' shubija issa qed tithallas fl-1 ta' Jannar ta' kull sena minn kulhadd. Dan ifisser li l-miżata issa tithallas minn Jannar sa Diċembru. Dawk li għadhom ma hallsuhix huma mitluba jagħmlu dan fil-laqgħa li tmiss u jaraw lil Ray Anastasi. Grazzi. Il-miżata għadha \$10 kull familja. Grazzi lil dawk li hallsu l-miżata fl-aħħar laqgħa tagħna.

NILQGHU FOSTNA ŻEWĠ MEMBRI ĠODDA

Fl-aħħar laqgħa, issieħbu magħna żewġ membri ġodda: Alfred u Mary Xuereb. Alfred dejjem jgħin lill-Grupp tagħna u jferraħna bil-mużika tiegħu meta jkollna xi okkażjoni bħal xi BBQ jew il-Festin tal-Milied. Nagħtuhom merħba.

Dr JOE ABELA — *Hajjietu f'Hidmietu* (Kitba ta' Joe Axiaq)

Bħalma ma naħseb tafu, issa għandna f'idejna kopji tal-ktejjeb xogħol ta' Joe Axiaq fuq il-hajja u l-karriera ta' Dr Joe Abela, il-Fundatur tal-Grupp tagħna. Huwa l-hsieb tagħna li nagħmlu t-tnehdija ta' dan il-ktejjeb, nhar il-Ħadd, 24 ta' Marzu, fis-Sala taċ-Ċentru Malti ta' Parkville, fis-2 pm. Dan jiehu post il-laqgħa ta' Marzu li suppost tkun fl-aħħar Ġimgħa tax-xahar. Nisperaw li naraw lil kulhadd hemm. Ġibu lil tal-familja u l-hbieb magħkom. Ikun hemm xi rinfreskanti.

PROGRAMM MUŻIKO-LETTERARJU

Il-Programm Mużiko-Letterarju huwa wieħed mill-iktar avvenimenti importanti fil-kalendarju tal-Grupp tagħna. Din is-sena dan se jinżamm il-Ħadd, 22 ta' Settembru fis-Sala taċ-Ċentru Malti ta' Parkville. Nitolbukom li żżommu din id-data biex tkunu tistgħu tattendu. Jekk hemm xi membri li għandhom xi xogħol għall-Programm Mużiko-Letterarju ta' din is-sena tkun haġa tajba jekk jibagħtuh lil **Ray Anastasi, 19 Daimler Ave, Keilor Downs, Victoria 3038** biex ikun jista' jibda jaħdem fuqu u mhux kollox jaq' għall-aħħar hin. Kif tafu, ix-xogħol irid jiġi ttajpjat, moqri, ikkoreġut, u wara jerga' jiġi moqri. Dan jiehu hafna żmien. Wara irid jiġi ppaġnat u jmur għand l-istampatur biex jiġi mitbugħ u jkun għandna għall-Programm Mużiko-Letterarju. L-ghajjnuna tagħkom tkun apprezzata. Fl-istess hin, dawk li għandhom aċċess għall-*internet*, ikun aktar faċli jekk jibgħatu x-xogħoll tagħhom permezz ta' *email* lil Ray Anastasi: rrmlanastasi@bigpond.com

IL-LAQGĦA TA' JANNAR

Fil-laqgħa ta' Jannar kellna f'it membri mhux hażin. Kien hemm xi f'it apologiji, l-iktar minhabba li kienet il-*long weekend* tal-*Australia Day* u allura hafna membri forsi marru għal xi btala xi mkien. Hafna minn dawk li kienu preżenti kellhom xi xogħol magħhom biex jaqrawh.

JOSEPH AND THE AMAZING TECHNICOLOR DREAMCOAT

Simone Cremona li, flimkien mall-kor tagħha, tiehu parti fil-Programm Mużiko-Letterarju, qed torganizza d-dramm mużikali ta' Andrew Lloyd Webber u Tim Rice *Joseph & the Amazing Technicolor Dreamcoat*. Din se tkun l-ewwel esperjenza tagħha f'dan ix-xogħol. Dan se jinżamm **is-Sibt, 2 ta' Marzu, 7.30 pm u l-Ħadd, 3 ta' Marzu, fl-4.30 pm**, fis-**St Bernadette Community Centre. 21 - 29 Cooke Ave, North Sunshine. Kbar \$10, tfal taħt it-12-il sena \$5** (il-qliegħ kollu jmur biex jgħin the St Bernadette's Church World Youth Day Collection).

Dawk li jistgħu għandhom imorru biex jagħmlulha kuragg.

TAGĦLIM TAL-MALTI

*Ir-reġistrazzjoni għall-Klassijiet tal-Malti
fil-Victoria għat-tfal u l-kbar infetħet.*

- Klassijiet tat-tfal is-Sibt filgħodu bejn 9.00- 12.30 go Taylors Lakes minn Prep sa VCE.
- Klassijiet għall-kbar go Parkville fiċ-Ċentru Malti l-Hamis filgħaxija bejn 6.00 u 7.00 pm.
- Għal min jixtieq javvanza l-istudju tal-Malti se tinfetħ klassi tal-VCE għall-adulti.

*Adulti u żgħar li jixtiequ jitgħallmu l-Malti
f'Ċentri oħra, u għal kull tagħrif ieħor,
għandhom iċċemplu fuq 0406 215 990
jew imejl fuq learnmaltesevic@gmail.com*

“INKONTRI” fil-Kulleġ De La Salle (*Tikteb Fiona Mallia minn Malta...*)

L-Erbgħa, 23 ta' Jannar 2013, l-istudenti tar-raba' sena sekondarja u xi studenti tas-sitt sena mill-Kulleġ De La Salle kellhom l-oportunità li jsegwu spettaklu msejjaħ “Inkontri” mtella' mill-Prof. Joe Friggieri u l-mużiċist Renzo Spiteri. F'dan l-avveniment, Friggieri qara għaxar poeżiji mir-repertorju tiegħu, fosthom “L-Għajn fil-Misraħ”, “San Niklaw”, “Habs” u “Għodwiet”; filwaqt li Renzo rnexxielu jakkumpanja din il-lirika b'daqq versatili għall-aħħar maħruġ minn perkussjonijiet (“percussions”) mhux daqshekk komuni. Fil-fatt, huwa għamel użu minn xi seba' strumenti magħmulin apposta bl-idejn, skont il-htieġa tan-

noti tal-mużiċist innifsu. Dawn l-istrumenti huma magħmulin bil-ħadid jew bl-injam u maħdumin bi studju xjentifiku biex il-hoss li jagħmlu meta jivvibraw jew meta jiċċaqalqu, ikun jista' jvarja. Ir-reazzjoni tal-istudenti kienet waħda pożittiva, l-aktar minħabba l-fatt li ssaħħru meta Renzo qagħad jispjegalhom kif inhu magħmul kull strument u x'hoss jagħmel meta jindaqq waħdu. Ta' min jgħid li din hija inizjattiva interessanti immens fejn il-letteratura ma tibqax moqrija biss iżda permezz ta' dawn il-hsejjes, wiehed jista' jidhol aħjar fil-poeżija u jifhimha aktar.

“IL-ĦARSA TA' RUŻANN” TA' FRANCIS EBEJER ...FUQ IT-TELEVIŻJONI

B'inizjattiva għall-fatt li r-rumanzett “Il-Ħarsa ta' Rużann” gie mdaħħal fis-sillabu tač-ĊES biex jiġi studjat minn studenti ta' 14 u 15-il sena, il-kumpanija “Horizons” iproduċiet tlettax-il episodju, b'adattament ta' Albert Marshall, biex jintwerew fuq it-televiżjoni.

Francis Ebejer jibqa' magħruf l-aktar bħala drammaturgu u għall-għadd ta' novelli li kiteb bl-Ingliż. Dan ir-rumanzett, li huwa l-uniku wiehed li kiteb bil-Malti, jiffoka fuq il-mixja tal-poplu Malti għall-għarfien tal-identita' tiegħu u għall-kisba tal-Indipendenza u l-Ħelsien. L-istorja tinfirex fuq medda ta' aktar minn mitt sena, fejn tibda għall-habta ta' nofs is-seklu 19, żmien fejn nies ta' klassijiet soċjali differenti ma setgħu qatt jithalltu flimkien. Minkejja dan, frott l-imħabba ta' bejn il-Baruni Mark-Antonin (li kellu ideat moderni għax kien imdakkar mit-taqlib rivoluzzjonarju li kien qed isehh fl-Ewropa) u l-bidwija Dinglija Rużann, inbdiet il-mixja għal nifs ġdid, il-bidu ta' hajja aktar emanċipata...għall-ugwaljanza. Għalkemm Rużann tmurt fiżikament, hija tibqa' hajja fid-dixxendenti tagħha (li kellhom għajnejhom kohol bħal

tagħha) sabiex tiggwidahom u tispirahom għal hajja aħjar.

Dawn l-episodji huma interessanti immens, għax minbarra li jipprezentaw storja, in-narratur (parti maħduma minn Anton Farrugia), minn mument għal iehor, jispjega l-isfond ta' dak li jkun qed isehh, filwaqt li jintervista lill-protagonisti prinċipali biex jagħtu ħjiel tat-twemmin, ix-xewqat u l-biżgħat tagħhom. Barra minn hekk isiru mumenti ta' spjegazzjoni b'rabta mal-kuntest letterarju minn Dr Charles Briffa u Marco Galea. Ma jonqosx ukoll li ħafna mill-kwotazzjonijiet tar-rumanzett intużaw fl-episodji, bl-għan li l-plott viżiv ma jmurx 'l hinn mill-istorja nnifisha.

Dawn l-episodji (miġjubin minn Klabb Kotba Maltin) qed jintwerew fuq l-istazzjon TVM2 kull nhar ta' Tnejn fl-22:15, filwaqt li jsiru għadd ta' ripetizzjonijiet f'dawn il-jiem u l-hinjiet: it-Tlieta 18:30; il-Ħamis 11:30; is-Sibt 13:00; il-Ħadd 19:40

Jintwera wkoll bħala ripetizzjoni fuq l-istazzjon TVM kull nhar ta' Sibt fil-08:30.

— *Fiona Mallia, Malta*

IL-KUNSILL NAZZJONALI TAL-KTIEB ISELLEM LILL FR RENE' CILIA

Fr René Cilia (xellug) – F'Novembru 2012, Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb fi stqarrija sellem il-memorja ta' Dun René Cilia. Il-KNK qalu li dawk kollha li kienu jafu lil René kienu jammiraw fih l-entuzjażmu għall-hajja u l-kelma ta' faraġ għal kulhadd li dejjem kellu. Cilia kien rebaħ il-premju speċjali għaž-żgħažagh fl-ewwel Konkors ta' Letteratura għaž-Żgħažagh.

Patri Ġorġ Aquilina (lemin) – F'Settembru tal-2012, halliena Patri Ġorġ Aquilina, Frangiskan, kittieb ta' ħafna kotba reliġjużi u storiċi, bil-Malti, l-Ingliż u t-Taljan. Din is-sena, l-ktieb tiegħu “Il-Frangiskani Maltin (Ta' Ġiezu) 1482c-1965c (sal-Koncilju Vatikan II)”, pubblikazzjoni Midsea Books Ltd., rebaħ l-ewwel premju fil-kategorija Premju tar-riċerka generali bil-Malti jew b'lingwa oħra fil-Premju Nazzjonali tal-Ktieb.

AĦBAR TA' MEWT

B'soghba kbira smajna bil-mewt ta' Vince De Giorgio, li jiġi hu l-membri tagħna, Fr Dom De Giorgio. Huwa halla jibku t-telfa tiegħu lil martu Mary, lis-sitt uliedu u l-familji tagħhom u lil hutu Laura Mahoney u lil Fr Dom De Giorgio, fost ħafna qraba u hbieb. Ahna noffru l-kondoljanzi tagħna lil Fr Dom u lill-familja kollha. Niftakru fih fit-talb tagħna. Agħtih, O Mulej, il-mistrieħ ta' dejjem.

Department of
Premier and Cabinet
OFFICE OF
MULTICULTURAL
AFFAIRS AND
CITIZENSHIP

*Proudly supported by the
Office of Multicultural Affairs
and Citizenship*

BANK OF VALLETTA p.l.c.

Uffiċċju Rappreżentattiv:

16 Watt Street, Sunshine 3020

Telephone: 9311-3222